

ZAMĚSTNAVATELÉ VERSUS ZAMĚSTNANCI

Vladimír John

MERIGLOBE ADVISORY HOUSE

2017

Vydavatel © 2017
MERIGLOBE ADVISORY HOUSE s.r.o.

Copyright © 2017
MERIGLOBE ADVISORY HOUSE s.r.o.

ISBN 978-80-906944-0-8

Vladimír John

ZAMĚSTNAVATELÉ VERSUS ZAMĚSTNANCI

••••

52 PŘÍBĚHŮ
NEJČASTĚJŠÍCH
PODVODŮ
PÁCHANÝCH
ZAMĚSTNANCI
NA JEJICH
ZAMĚSTNAVATELÍCH

Odhalená
pravda
o rizicích
podnikání

MERIGLOBE
ADVISORY HOUSE

OBSAH

Myší problém	8
Úvod	11
I. kapitola: Malá domů aneb Zdánlivě nevinné krádeže	
Pašeráci (Itálie)	17
Škola, základ života (Polsko)	24
Hospodská v jednom kole (Slovensko)	30
Relax zdarma (Maďarsko)	35
II. kapitola: Není všechno zlato, co se třpytí aneb Špatný odhad na lidi	
Ukradená myšlenka (Velká Británie)	43
Byrokratická pohádka (Česká republika)	48
Král večírků (USA)	53
Jak se nestát rentiérem (Nizozemí)	60
III. kapitola: Co je psáno, není dáno aneb Uchazeči pod lupou	
Detašovaná pracoviště (Dánsko)	67
Vypočítavý páreček (Polsko)	73
Okradený diplomat (Maďarsko)	78
Nejlepší kamarád (USA)	85

IV. kapitola: **Kdo s koho**

aneb Tvář v tvář profesionálovi

Šel za svým snem (USA)	93
Job hopper (Česká republika)	100
Doktorka Janka (Slovensko)	104
Frank Abagnale (USA)	108

V. kapitola: **Bližší košile než kabát**

aneb I spolehlivý zaměstnanec může zklamat

Mikrokorupční agentky (Česká republika)	115
Zoufalá matka (Maďarsko)	120
Vypracoval se až do vězení (Německo)	124
Taková milá paní (Slovensko)	128

VI. kapitola: **Jako vejce vejci**

aneb Kreativita ve falšování

Parádivá brigádnice (Rakousko)	137
Party styl (USA)	141
Obchod s poslední nadějí (Španělsko)	146
Nechybí vám vagón? (Rumunsko)	150

VII. kapitola: **Ve dvou se to lépe táhne**

aneb Týmová práce

Partáči ze skladu (Česká republika)	155
Nějaká ta tuna masa (Slovensko)	161
Těžká doba uhelná (Polsko)	165
Nevídaná kolegiálna hráčů se životem (Portugalsko)	168

VIII. kapitola: **Já na bráchu, brácha na mě
aneb Úplatky a korupce**

Řidičem na počkání (Slovensko)	179
Spadla klec (USA)	183
Sabotér (Česká republika)	187
Šťastné a veselé! (Polsko)	191

IX. kapitola: **Souboj Davida s Goliášem
aneb Zneužití pravomoci**

Jedničky za trojky (USA)	199
Příliš tichá pošta (Rakousko)	204
Mít pro strach uděláno (Filipíny)	207
Výběrový pracovník (Německo)	211

X. kapitola: **Přímo u lákavého zdroje
aneb Bankovní krádeže**

Dojná kráva (Estonsko)	217
Nicholas Leeson (Velká Británie)	223
Ukradená identita (Maďarsko)	227
Pár nenápadných účtů navíc (USA)	230

XI. kapitola: **S kůží na trh
aneb Poškození dobrého jména**

Hazard s láskou (Rakousko)	237
Dovolená za všechny drobné (Itálie)	241
Komíníček pro štěstí (Česká republika)	245
Dítě na tak trochu jinou objednávku (Belgie)	251

XII. kapitola: **Oko za oko**

aneb Bývalí zaměstnanci

Případ ztracené pokladny (Německo)	259
Fiktivní rezervace (Velká Británie)	263
Sdílný informátor (Francie)	268
Posel smrti (Španělsko)	271

XIII. kapitola: **Jako čert kříží**

aneb Mistrovství prokrastinace

Práce až na posledním místě (Slovensko)	277
Profesionální marod (Česká republika)	282
Odborářem na plný úvazek (Itálie)	286
Experimentální pracoviště (Velká Británie)	290

Závěr

1. část: ACFE	297
2. část: Ochrana dat	304
3. část: Prokrastinace a prekrastinace	307

Slovo závěrem	311
----------------------------	-----

MYŠÍ PROBLÉM

Tuto knihu jsem se rozhodl začít poněkud netradičně. Příběhem, který jsem sám zažil a který, jakkoliv se vám může zdát úsměvný či banální, ve skutečnosti prozrazuje velmi mnoho o rozdílném přístupu zaměstnavatele a jeho zaměstnanců.

Když jsem před třiceti lety začínal podnikat, dostal jsem od rodičů dům v menším městě. Byl poměrně prostorný, a proto jsem jako začínající podnikatel využil jeho přízemí pro kanceláře. Vybavil jsem je nábytkem a přijal nové zaměstnance.

Jednoho podzimního dne jsem se vrátil z jednání mimo město do své kanceláře a chtěl vyřídit nějaké objednávky zákazníků. Hned se na mne vrhlo několik zaměstnankyň s tázavým a zároveň vyděšeným pohledem. Předpokládal jsem, že mají nějaký závažný pracovní problém, ale realita mě uklidnila. Alespoň v té první chvíli, kdy jsem ještě netušil, jaké trápení z toho na mě později čeká. Obratem jsem se totiž dozvěděl, že se někde pod nábytkem skrývá myš.

Mušské a logické řešení

Bez většího vzrušení jsem vyběhl mušské osazenstvo kanceláře, aby myš chytily, případně vyhnali. Tím jsem ze svého pohledu **považoval problém za vyřešený** a vyzval zaměstnance k návratu na svá pracovní místa.

Přece, když vám bude doma po domě běhat myš, co uděláte? Logicky – chytíte ji. Postaráte se o to. A jako zaměstnavatel jsem očekával totéž i na svém pracovišti.

Po dvou dnech jsem se pánů příležitostně zeptal na osud oné myši. Jasně odpovědi jsem se však nedočkal. Nikde ji ne našli, nejspíš pryč utekla.

Každý svého aroma strůjcem

O několik dní později se však přízemím mého domu začal linout nelibý zápach. S notnou dávkou důrazné ironie jsem před odjezdem na jednání sdělil zaměstnancům, že chytání myši patrně poněkud podcenili.

Současně jsem očekával, že nyní už budou mít **dostatečnou motivaci** k tomu, aby rozkládajícího se hlodavce hned našli a vyhodili. Na pracovišti přece trávili většinu dne, takže by lo v jejich vlastním zájmu problém vyřešit.

Jaké bylo po návratu z jednání mé překvapení, když se v kancelářích a celém spodním patře domu mísil zápach z chciplé myši s oděrem několika druhů parfémů. Její ostatky se pryč opět nepodařilo nalézt, a proto se zaměstnanci snažili vylepšit své pracovní prostředí občasným sprejováním vůní.

To, co jsem cítil, bylo příšerné. Znovu jsem přemýšlel o tom, jestli by to u sebe doma řešili stejně, ale nakonec jsem si řekl, že vzhledem k tomu, jak často jsem na cestách a že pracovat v tom budou muset oni, ať si to tedy užijí. Předpokládal jsem, že nakonec rozum dostanou a **na správné řešení situace sami přijdou**.

Vyhýbaní namísto sebemenšího úsilí

Mýlil jsem se. Opět. Od toho dne totiž moji zaměstnanci vymýšleli všechno možné, jen aby nemuseli sedět v kanceláři. Tolik různých nápaditých výmluv jsem od té doby nikdy neslyšel.

Zápach naštěstí sám od sebe po několika týdnech zcela odezněl a všechno se mohlo vrátit do starých kolejí. I vyšší pracovní nasazení mých pracovníků.

Když jsem o dva roky později stěhoval kancelářské zázemí do pronajaté budovy v centru města, pustil jsem se sám do vyklízení přízemí domu. Ke svému velkému překvapení jsem pod tou úplně nejmenší a nejlehčí skříňkou, která stála hned vedle vchodu do přízemí, našel vysušenou myš...

Co z toho plyne:

- Nedošlo mi to hned, ale postupem času jsem si uvědomil tu **symboliku**. Ta malá mrtvá myš na začátku mého podnikání mě měla upozornit, co všechno mě v budoucnu se zaměstnanci ještě čeká. **Firma přece není jejich, a proto se tak i chovají**, a to téměř ve všech případech a situacích.
- Tato příhoda mě nakonec naučila být důslednějším, nepodceňovat kontrolu a nebát se lidi tvrději řídit. Od té doby vyžadují jasné výsledky a rozhodně netrpím žádné „rozprašování vůní“.

ÚVOD

Snem každého zaměstnavatele je dokonalý zaměstnanec. Tedy člověk pracovitý, spolehlivý, dochvilný, loajální, čestný, odolný vůči intrikám, korupci a pokušení ve všech jeho představitelných podobách. Budete-li mít při jejich výběru šťastnou ruku a dobrou intuici a takové poklady najdete, pak si je hýčkejte, protože to rozhodně není žádná samozřejmost.

Mnohem častěji se setkáte se zaměstnancem, který dokonalý nebude. Jako menší zlo se pak jeví takový, který u své práce zkrátka **nepřemýšlí hlavou a dělá jen do výše svého platu**, jak se říká, ale ani o těch tato kniha nebude. My se budeme věnovat těm zaměstnancům, **kteří si potřebují nebo jednoduše chtějí přilepšit, a dělají to úmyslně** a někdy až neuvěřitelně sofistikovane. Občas si přilepšují na úkor kolegů, většinou však především na úkor svého zaměstnavatele. Čili vás.

Může to být nenápadný člověk, do kterého byste to neřekli. Možná by vás ani nenapadlo, kolika kreativními způsoby toho dokáže docílit. Až budete pročitat příběhy, které jsem pro vás sepsal, pravděpodobně se občas zarazíte, je-li něco takového opravdu možné. Odpovím vám rovnou – je!

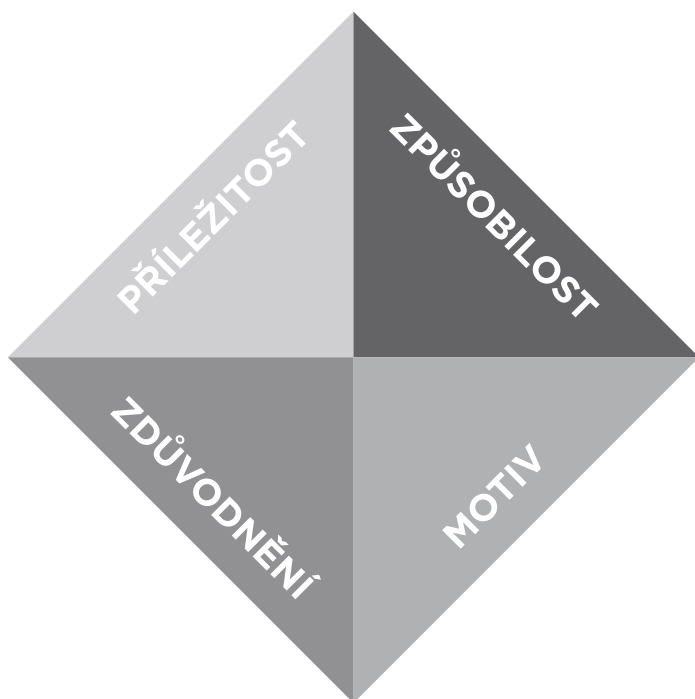
Americký kriminolog a sociolog Donald R. Cressey vytvořil ohledně nepoctivosti zaměstnanců celosvětově známou teorii **Trojúhelníku podvodu**. Hovoří o třech podmínkách, které k podvodu vedou – *motiv, příležitost a zdůvodnění*.

Zajímavá jsou také čísla z nejnovějších výzkumů společnosti PricewaterhouseCoopers, která sledovala, co nejčastěji přivedlo zaměstnance, kteří neměli sklony k nekalému chování, k tomu, že se nakonec skutečně podvodu dopustili. Ve více než 70 % případů to totiž byl motiv, resp. tlak, který byl na dotyčného vyvíjen. Pouze u 15 % se pak na výsledku podepsala příležitost a v ještě méně případech (12 %) rozhodovala schopnost si své jednání ospravedlnit.

David T. Wolf a Dana R. Hermason později teorii trojúhelníku doplnili o nový faktor, a sice **způsobilost**. Zaměstnanec tedy musí být schopen daný podvod provést – a to jak s ohledem na pozici, kterou vykonává, tak například na jeho inteligenci, či talent ke lhaní. Výsledkem pak je jejich **teorie Diamant podvodu**:

Diamant podvodu

Minimálně ta část, týkající se pravomocí a podmínek, jež mu umožňuje pracovní pozice, je tedy plně v rukou jeho zaměstnavatele. Na ty ostatní je třeba dávat pozor – sledovat, kontrolovat, zkrátka vědět a být připraven.

Proč je tato kniha určena i vám

Tato kniha by vás, čtenáře zejména z řad podnikatelů a zaměstnavatelů, měla před riziky nepoctivosti zaměstnanců nejen varovat, ale zároveň vám i pomoci včas je rozpoznat. Jak už jsem uvedl, pestrost podvodné palety zaměstnanců je až nepředstavitelná, přesto ji však velmi často spojují typické znaky – a ty vám pomohou objevit a uvědomit si je.

Naprosté většině těchto rizik se totiž dá předejít vhodnou formou prevence. Když víte, na co si dát pozor, nebo když včas zpozorujete varovné signály, vašim zaměstnancům se jejich případný nekalý záměr tak snadno nepodaří. Buďte proto maximálně ostražití a s pomocí této knihy i maximálně připravení.

Statistiky jsou neúprosné

Podle nich je totiž **každý druhý zaměstnanec** schopen poškodit svého kolegu či firmu, v níž pracuje, pokud mu z toho něco „kápne“. Ať je firma státní, nebo soukromá, princip „z cizího krev neteče“ platí napříč zeměmi i státními či politickými uspořádáními.

A ukrást se navíc dá opravdu kdeco. Od mýdla na toaletách, přes myšlenku až po firemní peníze. I podvádět se dá skutečně rozmanitě. Od zdánlivě nevinného předstírání nemoci, přes falšování dokladů třeba po důkladně promyšlenou týmovou korupci.

Poučení z cizí zkušenosti

Možná se vám zdám k zaměstnancům až příliš tvrdý. Ve svých závěrech ovšem vycházím ze své dlouholeté podnikatelské praxe a z mnoha konkrétních příběhů, které se skutečně staly. S některými z nich vás v této knize podrobně seznámím.

Můžete při jejich čtení kroutit hlavou či krčit rameny a občas se třeba budete i bavit. Je dost pravděpodobné, že v nich najdete odpovědi na otázky svého vlastního příběhu. Díky tomu budete o krok blíž k rozpoznání dokonalého zaměstnance a budete-li mít obzvláště velké štěstí, možná si po přečtení této knihy uvědomíte, že už ho máte.

Na závěr pak ty nejdůležitější myšlenky, s nimiž se v průběhu knihy seznámíte, shrnu a zároveň nastíním několik důležitých rad, které by vám mohly být při hledání dobrých zaměstnanců, či odhalení těch nedobrych, velmi nápomocny. Každopádně doufám, že mezi příběhy, které psal sám život, naleznete to, co potřebujete.

I. kapitola

Malá domů

aneb

Zdánlivě nevinné krádeže

Odhalená
pravda
o rizicích
podnikání

**ZAMĚSTNAVATELÉ
VERSUS
ZAMĚSTNANCI**

Abych vás hned od začátku neděsil katastrofickými scénáři, rozhodl jsem se začít zlehka. Něčím, co by se snad dalo považovat jen za prohřešek. Kdybyste ovšem třeba právě vy nebyli zaměstnavatelé podobně vynalézavých zaměstnanců. V tom případě byste to jistě nazývali pravým jménem – krádež.

Ona totiž i taková zaměstnanci velmi hojně užívaná „malá domů“ může od zdánlivě nevinných drobností typu propiska, pár obálek či archů kancelářského papíru postupně přerůst ve velké škody, které zaměstnavatel ve finále finančně velmi silně pocítí. A jak známo, s jídlem roste chuť!

Pašeráci

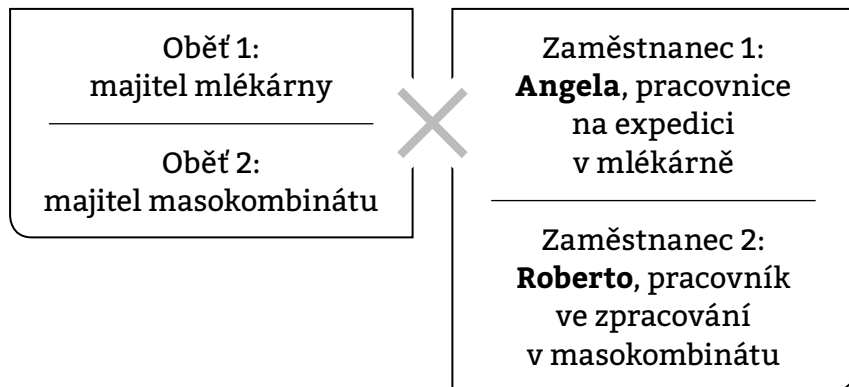
Někteří zaměstnanci působí tak skromně a nenápadně, že by vás ani nenapadlo podezírat je z něčeho nečestného. Opak ovšem může být pravdou a stále platí staré dobré rčení, že pod svícnem bývá největší tma. Následující příběh nás zavede do Itálie, ale přiznejme si, že se mohl zcela stejně odehrát kdekoli. Takových zlodějíčků, jako jsou hlavní aktéři příběhu Angela a Roberto, jsou spousty.

Právě na tomto případě bych chtěl demonstrovat, že ukrást se dá doslova všechno a že i když se lup na první pohled jeví jako zcela zanedbatelná drobnost, nemusí tomu tak ve výsledku být. Ony se i ze sečtených drobností mohou stát velké věci, když je strádáte den za dnem.

Až se seznámíte s životním příběhem obou záškodníků, může vám jich snad být i trochu líto. Pokud ovšem věci, které krádeží, nejsou vaše. Co si budeme nalhávat...

Místo příběhu: **Itálie**

Hlavní hrdinové příběhu:

Trable začínajícího páru

Svým způsobem se vám tento příběh snad může zdát i úsměvný či absurdní. Nestává se často, aby se sešla tak kompatibilní dvojice, jakou byli Angela a Roberto. Vzájemná symbióza spočívala převážně v tom, jak **společnými silami dokázali strategicky zásobit vlastní kuchyni**.

Mladá dvojice byla v počátcích svého vztahu. Ani jeden z nich nevydělával nějaké závratné sumy a v pronajatém bytě bydleli sotva pár měsíců, během nichž poznávali, co vše společné soužití obnáší a kolik finančních nákladů je v souvislosti s vlastní domácností spojeno. Často neměli ani na pořádné jídlo, natož aby si vybavili nové hnízdečko lásky.

Ale jak známo, láska hory přenáší, takže vzdát to rozhodně neměli v úmyslu. Společně tedy hledali řešení, jak náklady na domácnost šikovně snížit. Netrvalo dlouho a uvědomili si, že ho vlastně mají na dosah ruky.